

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 11 (246) ЧЕРВЕНЬ

2012

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Частина II

№ 11 (246) червень 2012

Засновано в лютому 1997 року (27)
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку
наукових фахових видань України
(педагогічні науки)
Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних
«Україніка наукова» (угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 27 квітня 2012 року)

Виходить двічі на місяць

Засновник і видавець –
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор **Курило В. С.**

Заступники головного редактора –

доктор педагогічних наук, професор **Савченко С. В.**

Випускаючі редактори –

доктор історичних наук, професор **Бур'ян М. С.,**

доктор медичних наук, професор **Виноградов А. О.,**

доктор філологічних наук, професор **Галич О. А.,**

доктор філологічних наук, професор **Глуховцева К. Д.,**

доктор педагогічних наук, професор **Горошкіна О. М.,**

доктор сільськогосподарських наук, професор **Конопля М. І.,**

доктор філологічних наук, професор **Синельникова Л. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Харченко С. Я.**

Редакційна колегія серії «Педагогічні науки»:

доктор педагогічних наук, професор **Ваховський Л. Ц.,**

доктор педагогічних наук, професор **Гавриш Н. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Докучаєва В. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Лобода С. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Максименко Г. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Ротерс Т. Т.,**

доктор педагогічних наук, професор **Сташевська І. О.,**

доктор педагогічних наук, професор **Хриков Є. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чернуха Н. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чиж О. Н.**

Редакційні вимоги

до технічного оформлення статей

Редколегія «Вісника» приймає статті обсягом 4–5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, праве й лівє) — 3,8 см ; верхній колонтитул — 1,25 см , нижній — 3,2 см .

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2012.

Статті у «Віснику» повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13–14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова «Список використаної літератури» або після слів «Список використаної літератури і примітки» (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

Статтю закінчують 3 анотації обсягом 8 рядків українською, російською та англійською мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові автора, назви статті та ключовими словами (3–5 термінів).

Стаття повинна супроводжуватися рецензією провідного фахівця (доктора, професора).

На окремому аркуші подається довідка про автора: (прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи, посада, звання, учений ступінь; адреса навчального закладу, кафедри; домашня адреса; номери телефонів (службовий, домашній, мобільний).

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

1. **Борисова С. В.** Теоретичні основи визначення професійної самосвідомості 5
2. **Козир А. В.** Педагогічні умови формування професійної майстерності викладачів мистецьких дисциплін 11
3. **Ліхіцька Л. М.** Орієнтаційно-пізнавальний аспект готовності майбутніх фахівців до мистецької інноваційної діяльності 17
4. **Ли Чжень** Теоретические основы профессиональной подготовки будущего учителя музыки 22
5. **Негребецька О. М.** Проблема формування музичної культури особистості 30
6. **Овчаренко Г. Е.** Мистецька освіта Луганщини: сучасний стан 37
7. **Плохотнюк О. С.** „Репертуарна політика” як умова формування професійно ціннісних орієнтацій майбутніх педагогів-музикантів 44
8. **Романчук Я. М.** Компонентна структура готовності майбутніх учителів музики до організації колективного музикування 48
9. **Стахевич О. О.** Художньо-педагогічний аналіз: зміст та сутність 53
10. **Федоришин В. І.** Когнітивно-мотиваційна спрямованість студентів інститутів мистецтв на самореалізацію творчих здібностей 58

МЕТОДИКА. ПРАКТИКА. ДОСВІД

11. **Бірюков М. Ю.** Результати експериментального дослідження з проблеми формування художнього смаку у студентів мистецьких спеціальностей у процесі професійної підготовки 64
12. **Гавран І. А.** Креативний аспект формування емпатійності студентів інститутів мистецтв як керівників дитячих хорових колективів 74
13. **Гаврілова Л. Г.** Мультимедійна продукція мистецтвознавчого змісту та можливості її використання у підготовці майбутніх учителів музики..... 81
14. **Гоголева О. О.** Спецрисунок у професійній підготовці художника-модельєра одягу..... 91

15.	Каминін В. Є. Естетична культура як система ціннісно-смыслових інтенцій у професійній підготовці майбутніх візажистів-стилістів	96
16.	Криворучкін В. І. Принципи проектування ідеографічних знакових систем у графічному дизайні	102
17.	Лі Чуньпен Підготовка студентів інститутів мистецтв до організації вокально-ансамблевої роботи зі школярами	107
18.	Лісневська А. Л. Використання активних методів навчання у процесі фахової підготовки телевізійних репортерів	112
19.	Ляшенко В. С. Розвиток творчої активності студентів нематематичних спеціальностей у процесі вивчення вищої математики	119
20.	Мала Т. В. Теоретичні аспекти проектування освітньої продукції у процесі підготовки майбутніх дизайнерів	124
21.	Парфентьева І. П. Хорова спадщина А. Л. Веделя у контексті викладання спецкурсу „Історія хорового мистецтва”	130
22.	Петров В. С., Петрова Н. І. Поради молодому вчителю „Якщо завтра урок...”	135
23.	Пономарьова О. М. Інтеграція в мистецтві: до проблеми підготовки фахівців мистецьких спеціальностей	139
24.	Пшеничних М. М., Пшеничних Т. В. Використання творів українських композиторів у викладанні курсу „Практикум зі шкільного репертуару”	149
25.	Сухаревська Н. І., Романова Л. О. Теоретичні аспекти використання інтелектуальної власності у процесі професійної підготовки дизайнерів	157
26.	Тихонова О. П. Формування вокально-ансамблевих навичок майбутніх учителів музики	161
27.	Хижняк І. А. Складники інформаційно-комунікаційного конструкта лінгводидактичної компетентності майбутнього вчителя.....	167
28.	Черних О. О. Теоретичні аспекти розгляду проблеми експресивності фотографічного зображення в процесі професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів.....	173

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

29.	Вей Лімін Особливості традицій співацького мистецтва Китаю.....	179
30.	Сташевська І. О. Інноваційні концепції музичного навчання й виховання (німецький досвід).....	184
	Відомості про авторів.....	193

Гоголева О. А. Спецрисунок в професійній підготовці художника-модельєра одягу

Стаття посвячена актуальним проблемам преподавания спецрисунка студентам, обучающимся по специальности „Художественное моделирование одежды” в вузах.

Ключевые слова: спецрисунок, рисование по памяти, рисование по воображению.

Gogoleva O. A. Special picture the training of the artist-designer clothes

The article is devoted to actual problems of teaching special drawing students studying for a degree „Artistic fashion design” in higher schools.

Key words: special drawing, drawing from memory, drawing on the imagination.

Стаття надійшла до редакції 21.02.2012 р.

Прийнято до друку 27.04.2012 р.

УДК 378.015.31: 7

В. Є. Каминін

ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СИСТЕМА ЦІННІСНО-СМИСЛОВИХ ІНТЕНЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВІЗАЖИСТІВ-СТИЛІСТІВ

Вища школа є функціонально важливою ланкою в процесі формування у студентської молоді естетичного ставлення до дійсності й мистецтва.

Відомі українські педагоги К. Ушинський, А. Макаренко, В. Сухомлинський підкреслювали, що естетичну культуру слід розглядати як невід'ємну частину професійної діяльності. Адже уявлення, поняття про прекрасне, вміння сприймати, оцінювати і творити красу в різних формах позитивно впливають на зміст і характер праці, створюють необхідні умови для прилучення до світу високих духовних цінностей.

Питаннями художньо-естетичного розвитку особистості присвячено дослідження Л. Масол, Н. Миропольської, О. Олексюк, О. Рудницької, О. Ростовської, Г. Падалки, О. Щолокової та ін.

Актуальність нашої статті полягає у тому, що питання формування естетичної культури майбутніх візажистів-стилістів у процесі професійної підготовки ще недостатньо вивчені.

Система естетичної культури покликана привносити й стверджувати у свідомості фахівця ідею краси, прекрасного, гармонії, цілісності, співвіднесеності змісту і форми, виразності тощо.

Естетична ідея є чинником і внутрішнього, і зовнішнього впливу. Ми підтримуємо думку І. Беґа, що „від того, наскільки змістовно багата і різноманітна цілісна система особистості, залежить не лише міра її участі у суспільних справах, а й те, з чим вона має справу, наскільки її різновиди суспільно значущі. Це справді так, адже кожна мета, яку ставить перед собою людина, перш ніж реалізуватись, співвідноситься з системою її особистісних цінностей, виражається на її терезах. У результаті цього і стає можливою ціннісно збагачена відповідь суб'єкта на власні запитання, наприклад стосовно того, як він ставиться до іншої людини, ким вона для нього є, які моральні дії може на неї спрямувати, а від яких утриматись” [1].

Праця візажиста сповнена неординарним змістом, що охоплює соціальні, наукові, а також естетичні знання. Система естетичної культури покликана зміцнювати роль і можливості знань, що розкривають красу навколишньої дійсності, якостей людини, її трудової, творчої діяльності. Збагачення естетичного змісту професійної праці візажиста зміцнює його ціннісні орієнтації.

Збагачення естетичного змісту відбувається на основі глибокого усвідомлення таких понять, як прекрасне і потворне, піднесене і низьке, трагічне і комічне. Закріплені на рівні свідомості знання, уявлення, поняття про прекрасне несуть у собі значне ціннісне навантаження, виявляють здатність впливати на прийняття професійних рішень, активно можуть взаємодіяти з іншими ціннісно-змістовими утвореннями особистості. Недооцінювати роль естетичного змісту у процесі професійної діяльності візажиста не можна. Саме тому одне з провідних місць в системі освіти має зайняти питання про збагачення змісту його праці, який би широко охоплював знання у галузі естетичної культури.

Система естетичної культури здатна стимулювати естетичну активність і творчість майбутніх фахівців. Вона впливає на характер, спрямованість та ціннісне забарвлення дій, які прагнуть виконати майбутні візажисти. Здатність до глибокого співпереживання, сприймання, відчуття прекрасного є важливим надбанням, свідчить про те, що в їх духовно-практичному арсеналі є цінності, використання яких суттєво впливає на творче самопочуття, здатність творити і примножувати прекрасне в навколишній дійсності і самому собі.

Вища школа покликана передати майбутнім візажистам необхідний досвід естетичного освоєння дійсності. На цьому наголошував В. Сухомлинський, підкреслюючи, щоб „почуття прекрасного, краса, створені за багатовікову історію стали надбанням кожного людського серця, перетворилися в естетичну культуру

особистості і моральних відносин між людьми”, не може залишити поза увагою питання естетичної освіти і виховання студентської молоді [2].

Здійснений нами аналіз навчально-методичної літератури, робочих навчальних планів та планів виховної роботи вищих навчальних закладів переконує у тому, що зазначене питання ще не отримало належного науково-методичного забезпечення й практичного вирішення. Пояснити це можна кількома причинами, а саме:

- залишається недостатньою увага працівників навчальних закладів до вирішення проблем естетичної освіти і виховання студентів;
- вчені-педагоги орієнтуються переважно на дослідження окремих форм розвитку естетичної активності і недооцінюють необхідність формування естетичної культури студентської молоді;
- недостатньо визначена і апробована методика формування естетичної культури майбутніх фахівців.

За даними здійсненого нами письмового й усного опитування можемо зазначити, що переважна більшість студентів навчального закладу позитивно оцінює роль естетичної культури у професійній діяльності візажиста. Найбільш поширеними і характерними були такі висловлювання: „Естетична культура у професійній діяльності візажиста має велике значення”, „Естетика фахівця має бути на високому рівні”, „Професійній діяльності фахівця-візажиста естетична культура властива завжди”.

До основних чинників формування естетичної культури нами віднесено суспільну практику, діяльність працівників культури, професійно-педагогічну освіту. Зазначимо, що суспільна практика є одним із суттєвих чинників впливу на формування естетичної культури студентської молоді. Вона являє собою сукупність явищ і процесів, цінностей і орієнтацій, норм і правил поведінки, потреб і засобів їх реалізації. Студенти користуються духовними здобутками суспільства, беруть активну участь у їх подальшому розвитку і збагаченні.

Суспільна практика покладає на студентство серйозні надії, всіляко стимулюючи його духовне становлення. У схваленій Міністерством освіти і науки України „Концепції педагогічної освіти” зазначається, що „сучасний розвиток суспільства вимагає подальшого вдосконалення системи підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки педагогічних працівників. Педагогічна освіта покликана забезпечувати формування спеціаліста, який зорієнтований на особистісний та професійний саморозвиток і готовий працювати творчо в закладах освіти різного типу” [3].

Використовуючи засоби впливу на свідомість студентської молоді, суспільна практика актуалізує увагу майбутніх працівників сфери обслуговування до питань, що пов'язані з формуванням у студентів естетичної культури, розвитку художніх потреб та інтересів. Так, аналізуючи на сторінках педагогічної преси ситуацію, що склалася в

системі підготовки молодих спеціалістів, діячі культури і освіти зауважують, що сьогодні сфера мистецтва, естетики – це поле боротьби за молодь, за її розум і характер, за її духовний світ і зовнішній вигляд. Недоліки в емоційному вихованні зумовлені не лише недосконаліми програмами і підручниками, а головним чином невідповідністю вчителя до виховання емоцій. Отже, важливо, щоб вчитель умів не лише передавати певний обсяг знань, але й впливати на своїх учнів духовно. Для цього потрібна спеціальна організація навчально-виховного процесу.

Оскільки естетична культура студентства сфери обслуговування частіше всього складається стихійно (але визначає особистісний імідж), тому естетичне ставлення до навколишньої дійсності, естетизацію праці слід формувати старанно й ретельно.

Аналізуючи значення поняття „естетична культура особистості”, важливо підкреслити, що формування естетичної культури працівників сфери побуту – це практична проблема, яка характеризується окремим визначенням і вимагає свого розв’язання.

Естетична культура візажистів-стилістів повинна бути не паралельністю професійній культурі, а сумарною системою ціннісно-смыслових інтенцій. Естетичну культуру можна вважати своєрідним „модулем”, що об’єднує різні боки культури студентів, яка формується в спілкуванні та діяльності, характеризується динамічністю, структурністю, творчою спрямованістю, розмаїтістю засобів, особистісною обумовленістю комунікантів, взаємодоповнюваністю раціонального й емоційного.

Мета формування естетичної культури візажистів-стилістів полягає в тому, щоб розвивати здатності до повноцінного сприйняття й правильного розуміння прекрасного; розвивати прагнення вносити елементи прекрасного в навколишню дійсність; розвивати вміння організовувати власну активну творчу діяльність.

На наш погляд, основними педагогічними умовами формування естетичної культури візажистів-стилістів є:

1. *Естетика предметного середовища*, яка полягає в естетично оформленому й організованому середовищі навчально-виховного процесу. Зміст естетики предметного середовища має відображати суспільне життя, історію, сьогодення й плани на майбутнє, успіхи та здобутки. Оформлення приміщень перш за все покликане нести значне пізнавальне та естетичне навантаження, сприяти підвищенню якості знань, національному вихованню, формуванню естетичних смаків та почуттів. Дослідження доводять, що приблизно 70% абітурієнтів роблять свій вибір під впливом позитивного іміджу навчального закладу. Підтримка іміджу навчального закладу – обов’язковий елемент естетичного виховання.

2. *Естетика управлінської діяльності в сфері послуг*, що складається з особистої культури куратора та інших управлінських

кадрів, раціонального розподілу часу та роботи з документами, культури проведення масових заходів, культури прийому відвідувачів, культури мовлення.

3. *Можливість творчої діяльності*, що сприяє творчій самореалізації студентів, що виявляється насамперед у прагненні й умінні постійно вдосконалювати свою майстерність, відкидати застарілі, знаходити нові, більш досконалі методи практичної реалізації, творчо застосовувати надбання передового досвіду, досліджувати свою роботу й роботу колег.

4. *Мікроклімат в колективі*, який пов'язаний з характером взаємин, рівнем організації педагогічного процесу й умовами праці, створеними навчальним закладом. Важливими критеріями для оцінки психологічного клімату колективу є характер моральних норм, з яких колектив виходить, ставлячи певні вимоги до окремих членів, рівень згуртованості й творчої співпраці, товариської солідарності та взаємодопомоги, взаєморозуміння, доброзичливості й самокритичності; характер оціночних суджень щодо членів, які виявляють ініціативу, корисні починання, творчість, самовідданість у праці; рівень задоволення потреб членів колективу в самовдосконаленні, розкритті здібностей, рівень консолідації колективу та його куратора, перетворення вимог куратора у вимогу колективу. Навчально-виховний процес передбачає виховання у студентів поєднання високої компетентності (знання справи) з практичністю (уміння оптимально реалізувати знання), тверезого практицизму з реальною мрією, організованість і самодисципліну конкретність і чіткість, оперативність, плановість, ритмічність праці, зосередження зусиль на найважливіших ділянках праці, її результативність, ефективне та якісне завершення кожного заходу, об'єктивну оцінку досягнутого.

5. *Почуття задоволеності роботою*, що приносить моральне та творчо-естетичне задоволення, а робота стає самоцінністю. Естетичне ставлення до праці залежить від загального стану суб'єкта в оцінці своїх інтересів, тобто чи подобається робота, чи може вона задовольнити духовно-творчі запити.

Таким чином, цей комплекс засобів формування естетичної культури треба розглядати як синтез формування естетичної свідомості, естетичних почуттів та здібностей і навичок створення, збереження й поширення естетичних цінностей, розвитку креативних здібностей та творчих можливостей майбутніх візажистів-стилістів, стимулу самоформування естетичної культури. Бо „тільки тоді краса, у створенні якої людина бере участь, по-справжньому видна їй, стає почуттєво відчутною, робить її дбайливим захисником і пропагандистом” [4; 5].

Отже, розглянувши проблему формування естетичної культури, можна зробити висновки.

По-перше, естетична культура виявляється в почуттях, поглядах, смаках, потребах, ідеалах, а також у розвитку вмінь та навичок активної перетворюючої діяльності в мистецтві, праці, побуті, людських взаєминах.

По-друге, студентство само виступає суб'єктом цієї діяльності, у ході якої розвиваються здатність до творчості, організація почуттів, творчої атмосфери, регуляції та корекції поведінки.

По-третє, формування естетичної культури призводить до розвитку естетичних здібностей, які є складовими професійної компетентності майбутніх візажистів-стилістів.

Таким чином, сучасний візажист-стиліст повинен мати специфічні естетичні знання, що є основою для пошуку власної життєвої та професійної стратегії; естетичні цінності; навички творчої діяльності, що мають відповідати потребам соціокультурного стану суспільства.

Список використаної літератури

1. Боров Ю. Б. Эстетика / Ю. Б. Боров. – М. : Политиздат, 1988. – 496 с. **2. Сухомлинский В. А.** Избранные педагогические сочинения : в 3-х т. / В. А. Сухомлинский / сост. О. С. Богданова, В. З. Смаль. – М. : Педагогика, 1979 – . – Т. 1. – 1979. – 560 с. ; Т. 2. – 1980. – 384 с. ; Т. 3. – 1981. – 640 с. **3. Національна** державна комплексна програма естетичного виховання // Рідна шк. – 1995. – № 12. – С. 29 – 52. **4. Палеха Ю. І.** Ключі до успіху, або організаційна та управлінська культури : навч. посібник / Ю. І. Палеха. – К., 2002. **5. Крылова Н.** Как мы можем изменить культурные ценности образования / Н. Крылова // Народное образование. – 1998. – № 4. – С. 20 – 24.

Каминін В. Є. Естетична культура як система ціннісно-сміслових інтенцій у професійній підготовці майбутніх візажистів-стилістів

Статтю присвячено особливостям формування естетичної культури майбутніх візажистів-стилістів у процесі професійної підготовки, яка є сумарною системою ціннісно-сміслових інтенцій.

Ключові слова: естетика, естетична культура, візажист-стиліст.

Камынин В. Э. Эстетическая культура как система ценностно-смысловых интенций в профессиональной подготовке будущих визажистов-стилистов

Статья посвящена особенностям формирования эстетической культуры будущих визажистов-стилистов в процессе профессиональной подготовки, которая является суммарной системой ценностно-смысловых интенций.

Ключевые слова: эстетика, эстетическая культура, визажист-стилист.

Kamynin V. E. Esthetic culture as system of valuable and semantic intentsiya in vocational training of future makeup artists and hair stylists

The article is devoted to features of formation of esthetic culture of future makeup artists and hair stylists in the course of vocational training which is total system of valuable and semantic intentsiya.

Key words: aesthetics, aesthetic culture, makeup artist, hair stylist.

Стаття надійшла до редакції 16.02.2012 р.

Прийнято до друку 27.04.2012 р.

УДК 7.05:62

В. І. Криворучкін

**ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ ІДЕОГРАФІЧНИХ
ЗНАКОВИХ СИСТЕМ У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ**

Основна частина наукової й технічної інформації зберігається й передається у вигляді зображень або писемності. Кожна з форм подання інформації має свої особливості й засоби вираження. Зображення як засіб комунікації в багатьох випадках володіє рядом переваг у порівнянні з писемністю, тому що людині більше зручною формою сприйняття є не словесна, а візуальна. Візуальна інформація сприяє її кращому засвоєнню, при цьому підвищується точність, швидкість і надійність сприйняття змісту інформації, підвищується запам'ятовування й використання відомостей. Усе це зумовило широке використання графічної форми інформації. У цей час важко назвати область людської діяльності, у якій не використовуються графічні засоби.

Особлива роль у передачі візуальної інформації належить знакам і символам. Широке поширення знаків і знакових систем пояснюється їхньою здатністю передавати в лаконічній формі значні обсяги корисної інформації. Знакова форма інформації лежить в основі і піктографічних (мальованих), і ідеографічних (виявляючих поняття) форм фіксації науково-технічної інформації.

Однак, як показує огляд закордонної й вітчизняної літератури проблемі проектування ідеографічних знакових систем у графічному дизайні недостатньо приділено уваги.

Ефективність застосування інформації в графічній формі підтверджена дослідженнями багатьох учених [2, с. 50]. За допомогою знакових зображень вирішуються багато проблем графічного дизайну, систем візуальних комунікацій, реклами. Коло проблем, пов'язаних з побудовою й використанням графічних зображень у навчальному процесі, досить повно досліджений Н. Г. Салміній. У її роботах

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

Частина II

Відповідальний за випуск:
к. п. н., доц. **Г. Е. Овчаренко**

Здано до склад. 27.03.2012 р. Підп. до друку 27.04.2012 р. Формат 60x84 1/8.
Папір офсет. Гарнітура Times New Roman. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 22,9. Наклад 200 прим. Зам. № 90.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.